

ANNALES SCIENTIA POLITICA

VOLUME 8, NUMBER 2, 2019

ANNALES SCIENTIA POLITICA

Vol. 8, No. 2, 2019

HOPTA, I.: Visegrad Europe. Central European Journal. (book review). *Annales Scientia Politica*, Vol. 8, No. 2 (2019), pp. 100 - 102.

IVO HOPTA

Graduate of the Brest State University named after A.S. Pushkin, Moscow State Institute of International Relations

Graduate of post-doctoral studies in Diplomatic Academy by the Russian Ministry of Foreign Affairs specializing in Political Science and Regional Studies

E-mail: ivohopta@gmail.com

„VYŠEHRADSKÁ EURÓPA. STREDOEURÓPSKY ČASOPIS“

IVO HOPTA

Graduate of the Brest State University named after A.S. Pushkin, Moscow State Institute of International Relations

Graduate of post-doctoral studies in Diplomatic Academy by the Russian Ministry of Foreign Affairs specializing in Political Science and Regional Studies

E-mail: ivohopta@gmail.com

Stredoeurópska problematika sa v posledných rokoch stáva predmetom mnohých štúdií a výskumov politických, ekonomických, sociálnych i kultúrnych inštitúcií a organizácií, nevynímajúc pri tom analytické centrá či think-tanky. Tie sa snažia svoju pozornosť upriamiť na otázky, výzvy a problémy, ktoré sa za posledné obdobie sformovali v stredoeurópskom priestore, a ktoré významným spôsobom ovplyvnili a budú ovplyvňovať rozvoj tohto regiónu.

Jednou z takýchto vedeckých inštitúcií je aj Centrum vyšehradských štúdií Inštitútu Európy Ruskej akadémie vied pod vedením medzinárodne uznávanej odborníčky, expertky Ruskej akadémie vied a Ruskej rady pre medzinárodné záležitosti na stredoeurópsku a vyšehradskú problematiku, profesorky L. N. Shisheliny. K jej bohatej vedeckej tvorbe¹ v kontexte predmetnej oblasti naposledy pribudol aj odborný-vedecký časopis „Vyšehradská Európa. Stredoeurópsky časopis“, založený v roku 2018, ktorý pod jej vedením združuje a zastrešuje odborné príspevky, analýzy a vedecko-výskumné štúdie slovenských, českých,

poľských, maďarských a ruských expertov či odborníkov v oblasti politiky, ekonomiky, histórie a kultúry.

Predpoklady vysokej odbornosti a profesionality tohto časopisu potvrdzuje aj zoznam členov redakčného kolégia a medzinárodnej redakčnej rady, ktorými sú predstavitelia takých inštitúcií a univerzít ako: Inštitútu Európy Ruskej akadémie vied, Moskovského štátneho inštitútu medzinárodných vzťahov (MGIMO), Moskovskej štátnej univerzity M. V. Lomonosova, Vysoké školy ekonomickej (HSE), Ruskej štátnej humanitárnej univerzity, Ústavu vedeckých informácií pre spoločenské vedy Ruskej akadémie vied, Moskovského centra Carnegie, Ústavu politických vied Slovenskej akadémie vied, Prešovskej univerzity v Prešove, Ústavu medzinárodných vzťahov Praha, Krakovskej ekonomickej univerzity, či Historického ústavu Výskumného centra pre humanitné vedy Maďarskej akadémie vied.

Vo svojom prvom vydaní, ktoré vychádza v podobe dvojčísła, sú analýzy a štúdie v časopise rozdelené podľa obsahu do štyroch predmetných skupín – 1. Dnešná stredná Európa, 2. 15 rokov v Európskej únii, 3. O Východnom partnerstve Európskej únie, 4. Teritória histórie. Samostatnú kategóriu tvorí skupina „Recenzie“.

V rámci prvej skupiny „Dnešná stredná Európa“ je predstavená vedecká štúdia „Znovuz-

¹ Autorka a hlavná redaktorka 13 monografií, 6 kníh a viac ako 300 vedecko-výskumných štúdií a analýz, týkajúcich sa vývoja i rozvoja strednej Európy a Vyšehradskej skupiny a ich vzťahov s Ruskom, či autorka jednej elektronickej učebnice o súčasnej geopolitike.

rodenie strednej Európy“, autorkou ktorej je hlavná redaktorka časopisu, doktorka historických vied a profesorka L. N. Shishelina. Vo svojej vedeckej štúdiu analyzuje rozvoj strednej Európy od vzniku až po súčasnosť, berúc pri tom do úvahy historický, kulturologický a geopolitický faktor. Značná pozornosť autorky je venovaná interpretácii prístupov európskych vedcov k pojmu „stredná Európa“, ale aj historickým počínom svetových mocností k danému regiónu. Pozornosť autorky sa sústreďuje aj na existenciu nekorektnej terminológie a definícií regiónu strednej Európy v ruskej vede a publicistike, kde v rámci svojho vedeckého vysvetlenia poukazuje na existujúce prístupy a vedecké diskusie v zahraničnej klasifikácii, ponúkajúc pri tom komparatívnu analýzu transformačných procesov v stredoeurópskych a ruských spoločnostiach.

Druhú skupinu „15 rokov v Európskej únii“ tvoria analýzy a štúdie, ktoré sú venované eurolntegračným a posteurolntegračným procesom štátov strednej a východnej Európy, najmä Vyšehradskej skupiny – Slovenska, Česka, Poľska, Maďarska, ale aj skupiny pobaltských krajín – Litvy, Lotyšska a Estónska. Značná pozornosť je pri tom venovaná podrobnému analytickému rozboru politického, ekonomického a sociálneho rozmeru týchto procesov, v rámci ktorých sú jasne zadefinované nielen problémy a výzvy na ceste týchto štátov k plnoprávnemu členstvu v Európskej únii, ale aj následný vplyv eurolntegrácie na politický, ekonomický a sociálny rozvoj týchto krajín.

Tretia skupina analýz „O Východnom partnerstve Európskej únie“ je venovaná Východnému partnerstvu – projektu Európskej únie v rámci európskej susedskej politiky, ktorý je zameraný na zblížovanie a prehĺbenie vzťahov so šiestimi krajinami ležiacimi na východ od Európskej únie – Arménskom, Azerbajdžanom, Bieloruskom, Gruzínskom, Moldavskom a Ukrajinou. V rámci tejto skupiny sa pozornosť autorov sústreďuje nielen na vzťahy a perspektívy spolupráce krajín Východného partnerstva s Ruskom, ale aj na problémy

a perspektívy riešenia konfliktu na teritóriu jednej z krajín Východného partnerstva – Ukrajiny.

Štvrtá najobjemnejšia skupina „Teritórium histórie“ pozostáva z vedeckých štúdií, ktoré sú venované historicko-politickému vývoju krajín strednej Európy po významnom roku 1918, t. j. roku ukončenia prvej svetovej vojny a následnej geopolitickej transformácie vo svete. Veľká pozornosť je pri tom venovaná politickým konsekvenciám mierových zmlúv z rokov 1918 – 1920, vďaka ktorým sa na politickej karte sveta objavili nové nezávislé a suverénne štáty. V kontexte predmetnej oblasti sa značná pozornosť autorov sústreďuje aj na povojnový vývoj Československej republiky. Za osobitnú kategóriu v rámci tejto skupiny možno považovať vedeckú štúdiu, venovanú analýze činnosti Ruskej pravoslávnej cirkvi vo vzťahu k Čechom v Habsburskej monarchii, ale aj Čechom, žijúcim v cárskom Rusku, ktorá bola zameraná na rozšírenie pravoslávnej viery medzi katolíkmi.

Záverom je možné konštatovať, že „Vyšehradská Európa. Stredoeurópsky časopis“, ktorý vychádza štyrikrát do roka, spĺňa všetky všeobecné požiadavky a kritéria vedeckého časopisu. Svojím obsahom je vedeckého charakteru, je recenzovaný redakčným kolegiom a medzinárodnou redakčnou radou, a je voľne dostupný v elektronickej podobe. Odborné príspevky, analýzy a vedecko-výskumné štúdie, publikované v danom časopise buď v ruskom alebo anglickom jazyku, sú tak na základe politiky *Open Access* verejne prístupné, a licencované na základe licencie *Creative Commons Attribution* (CC-BY), ktorá umožňuje použitie intelektuálnych diel pri podmienke uvedenia autora. Opierajúc sa o slová hlavnej redaktorky, profesorky L. N. Shisheliny, tento vedecký časopis vytvára a ponúka možnosť spolupráce všetkým politológom, historikom, filozofom, kulturológom, ekonómom, diplomatom, ktorí zasvätili svoju profesionálnu činnosť regiónu strednej Európy.

